

4. БУМАГА (КНИГА).

Въ стары-тѣ времена книга-та, којто ный употреблявамы сега, не была извѣстна. Тогава человѣци-тѣ писвали на камни, кирпичи, калай, мѣдь и проч. Употреблявали также и дѣски, покрыты съ воськъ, на които писвали съ особно шило; нѣ най повече писвали на египетски папирусъ и пергаментъ. Папиръ или папирусъ добивали отъ средж-тѣ на трѣстъ-тѣ, която ся намѣрвала край брѣговете на рѣкѣ-тѣ Нилъ. А пергаментъ правяли отъ кожи. Тѣзи кожи сѫ ся правели въ градъ Пергамъ (въ Малѣ Азії) и за то ся наричжтъ Пергаментъ. Нѣ сички-тѣ тѣзи нѣща были твърде скѣпи, тѣй щото такива книги можяли да си купувжтъ само най богаты-тѣ. Малко поевтинахѫ книги-тѣ, когато Арапы-тѣ наченахѫ да правижтъ бумагъ отъ памукъ; нѣ такава книга ся правеше само въ Испаниѣ, отъ дѣто ся разносеше по цѣлѣ Европѣ. Нѣ когато въ 1320 г. изнамѣрихѫ бумаг-тѣ отъ пачеври, добиваніе-то на книги-тѣ доста стана доступно. Тѣзи бумага бѣше ефтина и можеше на неї скоро да ся писва. За това число-то на книги-тѣ, а слѣдователно и число-то на читатели-тѣ, бѣрзо хвана да ся умножава и пѣтъ-тѣ къмъ просвѣщение-то стана по свободенъ.

5. КНИГОПЕЧАТАНИЕ.

Въ старо время Китайцы-тѣ знали нѣщо за печатаніето; нѣ то было съвсемъ не съвършенно. Тѣ печатали съ